

MUINAISJÄÄNNÖKSEN HOITOSUUNNITELMA

Pori Reposaaren Kappelinluoto

Satakunnan Museo

SIJAINTI JA YLEISKUVAUS

Pori Kappelinluoto, muinaisjäännösrekisterin numero 609010022

Koordinaatit (ETRS-TM35FIN)

P: 6845447, I: 205614

Peruskartta:

114207 Mäntyluoto

Tila

Pori I, kiinteistötunnus 609-430-1-0018

Maanomistaja

Porin kaupunki

Yleiskuvaus

Porin Kappelinluoto sijaitsee Reposaaaren koillisosassa. Luoto on kasvanut kiinni Reposaaaren, mutta Kappelinsunti erottaa sen edelleen Lampaluodosta. Kappelinluodolla on perimätiedon mukaan muinainen merimiesten kappelin paikka. Kappelinluotoa on käytetty myös hautausmaana, 1800-luvun puolivälistä tiedetään ainakin kolme paikalle haudattua vainajaa ja hautauksia on voitu tehdä enemmänkin, sillä hautausmaa perustettiin Reposaaarelle vasta v. 1898. Kappelinluodolla oli vielä 1850-luvulla tapana järjestää kesäisin jumalanpalveluksia ja luodosta tuli kaupunkilaisten suosima huviretkipaikka. Retkiä tehtiin vielä Reposaaaren kirkon valmistumisen (1876) jälkeenkin.

Reposaaaren sahan perustaminen 1870-luvulla, sataman kasvu ja nopea teollistuminen muokkasivat ympäristöä Reposaaarella voimakkaasti. Kappelinluotoon perustettiin sahan tapuli- ja lautatarha ja tässä käytössä alue oli aina 1940-luvulle asti.

Reposaaarelle mantereelta kulkeva tie sekä Tahkoluotoon menevä rautatie halkovat molemmat Kappelinluotoa. 1950-luvulla tapahtunut tien ja rautatien rakentaminen sekä niiden yhteydessä tapahtunut hiekanotto ovat edelleen muokanneet maisemaa ja osittain tuhonneet myös jälkiä alueen aikaisemmasta maankäytöstä ja historiasta.

Kappelinluodolla tehtiin ratatöiden vuoksi kaivaustutkimuksia vuonna 1981. Luodon länsiosasta radan alle jääneeltä alueelta löydettiin useita mahdollisia rakennuksen perustuksia ja kiveyksiä, jotka liittyivät kalastajien asumiseen ja oleskeluun paikalla.

Nykyään Kappelinluodon korkeimmalla kohdalla on Reposaaaren seurakunnan pystyttämä Kappelin muistomerkki: sementillä sidottu kiviraunio ja kivikehä sekä näitä ympäröivä ketjuaita. Lisäksi paikalla on v. 2014 Satakunnan Museon toimesta pystytetty opastaulu.

LUONNONARVOT

Topografia

Kappelinluoto on 1900-luvun puolelle saakka ollut oma luotonsa, mutta on maankohoamisen vaikutuksesta kasvanut kiinni Tahkoluotoon ja siten osaksi Reposarta. Lampaluodosta Kappelinluodon erottaa Kappelinsunti, kapea salmi, jonka ylitse kulkee sekä maantie- että rautatiesilta. Kappelinluodon korkeimmalla kohdalla on Merikappelin muistomerkki. Luodon korkein kohta on reilut 5 m mpy.

Maaperä Kappelinluodolla on hiekkaa ja moreenia. Hiekkaa on kaivettu ja käytetty rautatiepenkan rakentamiseen.

Kasvisto

Kappelinluodon alueella tehtiin vuonna 2013 kasvillisuuskartoitus. (Kimmo Härjänmäki)

Kappelinluodolla valtapuulajina on mänty. Männikkö on melko nuorta, sillä luoto oli paljaaksi hakattu aina 1950-luvulle saakka. Pensaskerrossa on mm. taikanamarjaa. Kappelin ympäristö on merestä nousevalle rinteelle tyypillisen rehevää. Yleisenä kasvaa puna-ailakkia, myös vadelmaa, koiranputkea ja metsäkastikkaa. Muistomerkin sisäpuolella itäosassa on hyvälajista pienruohokettoa, jonka lajistossa on mm. mäkikaura, ahomansikka, siänkärsämö, pukinjuuri ja heinätähtimö. Huomionarvoisia kasvilajeja ovat nuokkukohokki sekä hakasara. Länsilaita on koiranputken valtaama.

Maankäyttö

Kappelinluoto on asemakaavassa merkitty viheralueeksi/puistoksi. Merikappelin muistomerkki on nähtävyydenkohde. Kappelinluodon rannassa sijaitsee matonpesupaikka ja pienvenesatama.

Maisemamaakunta:

Satakunnan rannikkoseutu

KOHTEEN HYÖDYNTÄMINEN

Kulumisherkyys

Nykykäyttö ei kuluta muistomerkkiä. Kappelinluodon rannassa on pienvenesatama ja matonpesupaikka, jotka aiheuttavat aika ajoin roskaamista. Vuonna 2013 toteutetun hoitohankkeen yhteydessä kappelinpaikalle nouseva polku kunnostettiin, ja se kestää nykyisen käytön hyvin.

Kulkuohjeet

Ajetaan Porista VT 2 kohti Mäntyluotoa. Käännyttään kohti Reposarta Reposaren maantielle. Pian tuulipuiston jälkeen tie ylittää Kappelinsuntin, n. 200 m tästä eteenpäin oikealle kääntyy tie, jossa viitta "Merikappeli". Seurataan viitoitusta.

Varustus

Muistomerkillle on opaste Reposaaren maantieltä. Muistomerkki on aidattu ja alueelle kulkee polku. Paikalla on opastaulu. Autoille on runsaasti pysäköintitilaa rannassa.

Käyttömahdollisuudet

Käyttömahdollisuudet nähtävyyshoiteena ovat hyvät.

Infotaulu

Vuonna 2014 pystytetty opastaulu

TAUSTATIEDOT**Kirjallisuus**

Lähteenoja, Pulkkinen ja Hacklin: Reposaaren historia. Helsinki 1942

HOITOSUUNNITELMA**Hoitotavoitteet**

Hoidon tavoitteena Kappelinluodolla on muistomerkin lähiympäristön kunnosta huolehtiminen. Alue on paikallinen nähtävyyshoite.

Hoito-ohje

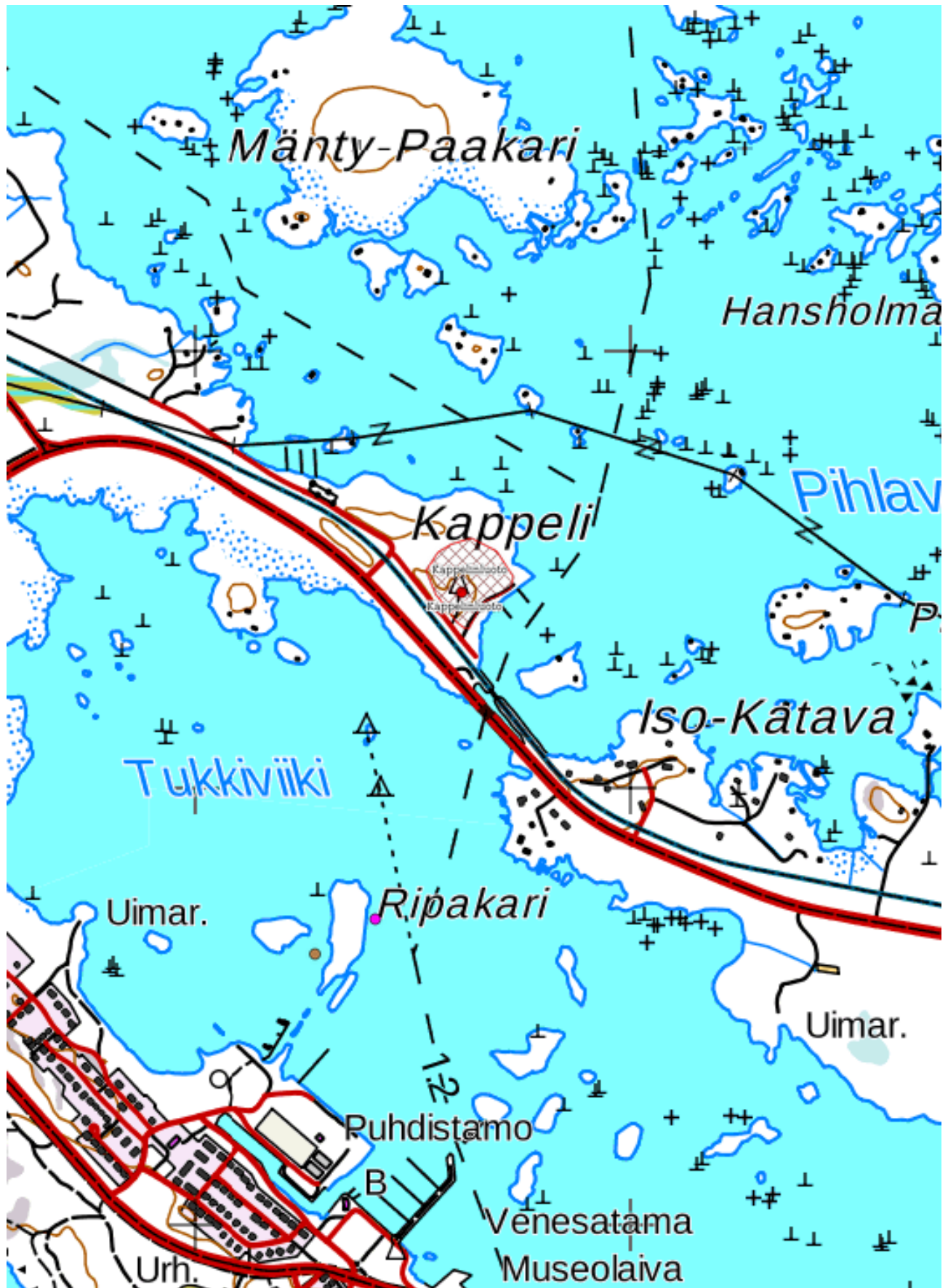
Kappelin muistomerkin aidan rajaama alue niitetään kahdesti kesän aikana. Niitossa pyritään noudattamaan kasvillisuuskartoituksen yhteydessä olevia ohjeita ja suosimaan mm. mäkikauraa ja hakasaraa. Myös nuokkukohokit säästetään. Koiraputki pyritään niittämään ennen siementen valmistumista. Niittojäte kerätään kasoille ja kuljetetaan pois paikalta. Aidan ulkopuolelta muistomerkin lähiympäristöstä sekä tien varresta raivataan vesakko, vadelmat ja nokkoset vuosittain. Lisäksi huolehditaan yleisestä siisteydestä. Laajemman alueen harventamisesta ja näkyvyyden avaamisesta merelle neuvotellaan Porin kaupungin puistotoimen kanssa. Kappelille johtavan tien kunnosta keskustellaan tarpeen vaatiessa puistotoimen kanssa.

Hoitosuunnitelman päiväys ja laatija

1.6.2018

Leena Koivisto

REPOSAAREN KAPPELINLUOTO

KAPPELINLUODON HOITOALUE

